

292 organizacije civilnog društva zabrinute zbog najavljenih izmjena Izbornog zakona

Reakcija organizacija civilnog društva na najavu izmjena Izbornog zakona

U ime NVO Vijeća BiH (81 organizacija), Mreže za izgradnju mira (107 organizacija) i Ženske mreže (104 organizacije i pojedinke) želimo da izrazimo duboku zabrinutost povodom informacije o dogovoru lidera stranaka SDP BiH i SNSD, a tiču se, između ostalog, najavljenih prijedloga za izmjenu Izbornog zakona kroz uvođenje zatvorenih lista, ukidanje Centra za prebrojavanje glasova i promjenu načina izbora članova biračkih odbora.

Kao predstavnici/e civilnog društva u Bosni i Hercegovini izražavamo nezadovoljstvo i razočaranje najavom prijedloga izmjena zakona koji značajno utiče na sve građanke i građane Bosne i Hercegovine, a da se prije toga nije provela široka javna i stručna rasprava o implikacijama koje će takve izmjene donijeti. Naše je stanovište da se zatvaranjem izbornih listi građani/ke uskraćuju za pravo da direktno biraju kandidate/kinje za koje smatraju da će ih na najbolji način predstavljati u organima zakonodavne vlasti.

Izražavamo još veću rezigniranost činjenicom što čelnici SDP-a i SNSD-a obrazlažu uvođenje zatvorenih listi kao mehanizam postizanja ravnopravne zastupljenosti muškaraca i žena u zakonodavnoj vlasti. Naglašavamo da za unapređenje rodne zastupljenosti žena u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti postoje i drugi poznati mehanizmi kao što je imenovanje žena u rukovodstvo stranaka u minimalnom procentu od 30%, osiguravanje jednakog prostora za žene u medijima tokom izbornog procesa, ili provođenje BiH zakonom propisane obavezne zastupljenosti od 40% žena ministrica u vladama na svim nivoima, itd. Mišljenja smo da nije potrebno degradirati proces demokratizacije društva zatvaranjem izbornih listi nego treba pribjeći drugačijim metodama kao što je rangiranje kandidata i kandidatkinja na izbornim listama vodeći računa o njihovoj polnoj pripadnosti.

Iznenadjeni smo najavom izmjena Izbornog zakona koja predviđa brojanje glasova na općinskom nivou, te najavom ukidanja Centra za prebrojavanje glasova. Podsjećamo čelnike ovih dviju stranaka da se glasovi i prema važećoj verziji Izbornog zakona broje i konsoliduju na općinskom nivou. Jedino nepotvrđeni glasački listići te glasovi koji pristižu poštom, odnosno iz diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH, se broje u Centru za prebrojavanje glasova. Ovaj Centar je također nadležan za ponovno brojanje glasova sa biračkih mjesta za koje postoji osnovana sumnja da je došlo do neregularnosti u izbornom procesu. S obzirom na navedene činjenice, krajnje je upitno poznavanje odredaba Izbornog zakona kao i namjera koja stoji iza odluke za ukidanje Centra za prebrojavanje glasova.

Najavljenju izmjenu načina biranja članova biračkih odbora stranački lideri nisu obrazložili. Organizacije civilnog društva naglašavaju da su birački odbori, između ostalog, nadležni za prebrojavanje glasova na biračkim mjestima, ključna karika u izbornom procesu. Njihov izbor mora biti transparentan i mora se osigurati nepristranost biračkih odbora.

Na kraju podsjećamo da će organizacije civilnog društva insistirati na provođenju obaveznih pravila za izradu pravnih propisa koja obavezuju vlasti da konsultuju javnost prilikom izrade i donošenja svih, a pogotovo ovako važnih zakona u Bosni i Hercegovini.